

3. Annotatie aanvraag MeerEnergie

Agendapunt 3: Beschikbaar stellen van krediet uit het Klimaatfonds voor een lening voor de ontwikkeling van bewonersinitiatief MeerEnergie voor een warmtenetwerk

Aanwezig ter ondersteuning

5.1, 2, e 5.1, 2, e

Kernboodschap

De raad wordt gevraagd krediet beschikbaar te stellen voor een lening aan coöperatie MeerEnergie.

Samenvatting

- Het college heeft besloten 2,1 miljoen euro beschikbaar te stellen voor een lening aan coöperatie MeerEnergie. De lening is bedoeld voor de ontwikkeling van het bewonersinitiatief om een coöperatief warmtenetwerk in Middenmeer te ontwikkelen met restwarmte van een datacenter van Amsterdam Science Park. Bewonersinitiatief MeerEnergie (1.000 leden) zet zich in om een warmtenet van en voor bewoners te realiseren en 5.000 woningen van warmte te voorzien. Hergebruik van energie en warmte levert een aanzienlijke besparing van CO₂-uitstoot op.
- MeerEnergie, infrabedrijf Firan en gemeente Amsterdam werken gezamenlijk aan de ontwikkeling van het warmtebedrijf en hebben hiervoor samen een projectplan opgesteld. In de ontwikkelfase wordt het plan uitgewerkt zodat een sluitende business case ontstaat. In het Projectplan (bijlage bij de stukken) staan zaken die nader op elkaar afgestemd moeten worden. Specifiek het aansluiten bij de gemeentelijke planning voor groot onderhoud respectievelijk ruimte voor de leidingen en installaties op Amsterdam Science Park. Voor beide punten wordt gezocht naar oplossingen zodat financieel en planningstechnisch de beste uitkomst mogelijk is. Deze onderwerpen zijn opgenomen in het risico's en kansen overzicht (hoofdstuk 5 van het Projectplan).
- Gemeente Amsterdam heeft de aanleg van het warmtenet in een deel van de buurt (Middenmeer-Noord) voorgefinancierd, zodat de uitrol past in het groot onderhoud dat nu plaatsvindt. Voordat er bij het aanstaande groot onderhoud Middenmeer-Zuid ook warmte-infrastructuur aangelegd kan worden, zijn een aantal stappen noodzakelijk om te komen tot een coöperatief warmtebedrijf. Het projectplan, opgesteld met drie partijen, is kader voor deze fase en ontwikkeling.
- Momenteel is er geen landelijke regeling beschikbaar om initiatieven zoals MeerEnergie te ondersteunen. Er wordt landelijk een regeling aangekondigd maar daarop wachten zou veel vertraging opleveren. Daardoor zou de kans worden misgelopen om aan te sluiten bij het noodzakelijke groot onderhoud in Middenmeer-Zuid.
- Samen met de Klimaatfonds-beheerders en de juridische afdeling is een voorstel met voorwaarden gemaakt om het geld beschikbaar te stellen, waarvoor akkoord van de Raad nodig is.
- De raad wordt gevraagd om 2,1 miljoen euro beschikbaar te stellen en dit te dekken uit het Klimaatfonds.

Q&A

Dit wordt aangevuld n.a.v. eventuele vragen die door de politiek assistent worden opgehaald bij raadsleden.

Agendapunt 4 – Kennisnemen van de raadsinformatiebrief en de concept overeenkomst voor verhuur van het visrecht 2024-2030 (VN2023-019706)

Aanwezigheid ter ondersteuning

5.1, 2, e, 5.1, 2, e 5.1, 2, e

Kernboodschap

De betrokken wethouders (Zita Pels-dierenwelzijn en Rutger Groot Wassink-vastgoed) hebben ingestemd met de raadsinformatiebrief ter begeleiding van de concept overeenkomst voor verhuur van het visrecht 2024-2030. De overeenkomst betreft een privaatrechtelijke contract tussen afdeling Vastgoed Amsterdam, als gemachtigde voor het eigendom van de Amsterdamse wateren, en de Amsterdamse Hengelsportvereniging (AHV).

De gemeenteraad heeft op woensdag 20 september 2023 het initiatiefvoorstel van de Partij voor de Dieren niet akkoord bevonden. In dit voorstel werd voorgesteld

- de pachtcontracten met de Amsterdamse Hengelsport Vereniging permanent te beëindigen na afloop van het huidige pachtcontract dat loopt tot 31 juli 2024;
- En de Amsterdamse wateren niet langer te verpachten ten behoeve van de hengelsport en visserij;

Met het niet akkoord gaan met het voorstel heeft de raad ingestemd met het aangaan van de nieuwe overeenkomst voor verhuur van het visrecht 2024-2030 tussen gemeente en AHV.

De concept overeenkomst is op basis van de bestuurlijke wens aangescherpt met aanvullende afspraken die bijdragen aan dierenwelzijn, de natuurlijke leefomgeving van de dieren en biodiversiteit.

Samenvatting

Bij de behandeling van het initiatiefvoorstel 'Amsterdam veilige haven voor vissen' in de commissie Dierenwelzijn is toegezegd dat de commissie de CONCEPT overeenkomst in kan zien medio 2023. Zoals in de raadsinformatiebrief dd. 21 februari 2023 is gesteld, in reactie op het initiatiefvoorstel, is de nieuwe overeenkomst aangescherpt met aanvullende afspraken die bijdragen aan dierenwelzijn, de natuurlijke leefomgeving van de dieren en biodiversiteit. De raadsinformatiebrief ter begeleiding van de concept overeenkomst en de concept overeenkomst zelf zijn ter kennisname aangeboden aan de commissie op 7 september 2023.

Op verzoek van het lid Krom is het ter kennisname punt op de commissievergadering van 28 september 2023 geagendeerd.

In het verzoek wordt gesteld dat zij graag met de wethouder in gesprek gaan over de inhoud van de concept overeenkomst, de Partij voor de Dieren ziet een aantal punten waar ze graag wijzingen in wil aanbrengen.

Eventuele aanbevelingen en adviezen vanuit de Raad worden meegewogen in de definitieve overeenkomst. De mogelijk significante wijzigingen in de definitieve overeenkomst zullen gedeeld worden met de commissie mettertijd.

Vanaf begin 2023 is er overleg met de AHV en de betrokken waterbeheerders over de nieuwe overeenkomst en heeft het overleg geleid tot deze CONCEPT Overeenkomst voor verhuur van het visrecht.

Het besluit van de Raad op 20 september 2023 zal verwerkt worden in de nieuwe overeenkomst.

Technische vragen

Partij voor de Dieren

PvdD heeft de volgende technische vragen bij agendapunt 4 Kennisnemen van de raadsinformatiebrief en de conceptovereenkomst voor verhuur van het visrecht 2024-2030 voor de commissie van 28 september.

- Op pagina 4 staat "de beëindiging als bedoeld onder 1c en 1d". Echter is punt 1d zelf niet te vinden in het document. Waar verwijst deze zin naar? Wat stond er oorspronkelijk onder punt 1d?

Antwoord: In de oorspronkelijke versie was er geen 1d, in een eerdere conceptversie was er apart de zin 'als de pachter weigert visstand beheerplannen op te stellen'. Dit laatste is één van de voorwaarden vanuit 1c. Dus per abuis 1d opgenomen, kan vervallen = tekstuele wijziging

- Op pagina 5 staat "De kosten voor het beheer van het viswater zijn voor rekening van de verhuurder". Wat is het verschil tussen beheer van het viswater en ecologische waterbeheer? Of wordt hier hetzelfde mee bedoeld?

Antwoord: Er wordt in deze overeenkomst gerefereerd aan het viswater omdat het een overeenkomst betreft van viswateren. Ecologisch beheer kan uitgebreider zijn, en zijn ook voor rekening van verhuurder (gemeente).

- Op pagina 7 staat "9.1 De AHV moet zorgdragen dat haar leden: 1. De visbeheerplannen, zoals bedoeld in artikel 5, naleven en uitvoeren". Hoe gaat dit er precies uit zien?

Antwoord: De AHV voert controles uit bij viswateren. In de visstand beheerplannen staan onder welke voorwaarden de visserij uitgevoerd wordt. Bij niet-naleving van de voorwaarden worden er waarschuwingen uitgedeeld en in extreme overtredingen (in aantal en/of aard) zal de vispas ingenomen worden.

- Op pagina 8 staat "Artikel 9.3 De verhuurder behoudt zich het recht voor, bij herhaaldelijke klachten met betrekking tot het vissen, het vissen door (de leden van) AHV te beperken of geheel dan wel gedeeltelijk te verbieden.". Houdt de gemeente een registratie van klachten bij? Kunnen wij deze inzien?

Antwoord: Er is geen geregelde registratie. Er is dit jaar 1 klacht bij de gemeente met betrekking tot vissen binnengekomen. Het betrof een klacht over nachtvissen, de gemeente heeft de AHV gemeld de zaak te bekijken, te handhaven bij overtredingen (nachtvissen is daar toegestaan).

- In de conceptovereenkomst wordt meermaals verwezen naar Bijlage 1. Dit is een lijst met wateren die worden vrijgegeven voor hengelen. Wij vroegen ons af op basis van welke criteria wordt bepaald welke locaties worden uitgesloten voor hengelen?

Antwoord: Criteria op basis waarvan locaties (tijdelijk) worden uitgesloten voor hengelen hebben een ecologische reden, dit kunnen ook onderzoeken betreffen of een simpele reden ten tijde van baggeren.

Toegevoegde vraag

Worden er karpers uitgezet in onze wateren? Zo ja; hoeveel en hoe vaak, en zijn er bestrijdingsmiddelen nodig t.a.v. karperluis?

Antwoord: Ja, er worden in de Amsterdamse wateren karpers uitgezet. Dit wordt volgens de richtlijnen uitzet karper van Sportvisserij Nederland gedaan. In de jaarverslagen van de AHV staan de aantallen en plaatsen vermeld. In 2022 zijn er in totaal 555 spiegel- en edelschub karpers uitgezet in 13 verschillende wateren. Over karperluis is niets opgenomen in de verslagen.

De Partij voor de Dieren heeft een aantal ideeën/ aanpassingen die zij graag bij u wil toetsen om te zien of er wellicht nog veranderingen mogelijk zijn:

Artikel 2.1. Er staat "Deze overeenkomst wordt aangegaan voor een periode van 6 (zes) jaar, ingaande op 1 augustus 2024 en eindigende op 31 juli 2030. Na ommekomst van die termijn wordt de overeenkomst stilzwijgend met dezelfde periode verlengd, tenzij de overeenkomst wordt opgezegd of niet wordt voortgezet, een en ander zoals bepaald in de Visserijwet."

- We zouden het liefst de termijn van 6 jaar wijzigen naar 3 jaar. En als dat niet lukt dan een grondige tussentijdse evaluatie op 3 jaar waarbij tussentijdse opzegging mogelijk is. Staan jullie open voor één van deze twee opties?

Reactie:

- de termijn voor de verhuur van het visrecht is 6 jaar conform artikel 28 van de Visserijwet 1963 en kan de gemeente niet zelfstandig wijzigen.
- Een tussentijdse opzegging is mogelijk conform artikel 4 van de CONCEPT Overeenkomst voor verhuur van het visrecht 2024-2030
- In artikel 10 Overleg tussen verhuurder en huurder is geregeld dat een evaluatie-overleg minimaal twee keer per jaar plaatsvindt.
- Wij denken dat met bovenstaand de ideeën reeds zijn geïncorporeerd.

Artikel 5.1 Er staat; "De AHV stelt voor het Gehuurde visstand beheerplannen op. Deze visstand beheerplannen zullen per type water (stadsparken, polders buitengebieden, stadspolders, boezem wateren, diepe wateren) opgesteld worden. In de visstand beheerplannen wordt o.a. per leefomgeving, type water beschreven"

- We missen hier hoe vaak en wanneer ze een plan aanleveren, we zouden hier graag harde afspraken over willen.
- Daarnaast willen we eigenlijk duidelijk geformuleerd willen hebben dat het niet aanleveren van de beheerplannen én het jaarverslag automatisch leidt tot ontbinding van de overeenkomst. Dit is de vorige keer niet goed gegaan, ondanks de afspraken in de overeenkomst.

Reactie 1e punt

- Minimaal één keer per termijn van de overeenkomst (6 jaar) wordt een visstandbeheerplan van de verschillende wateren aangeleverd. Tussentijdse belangrijke wijzigingen ten opzichte van reeds aangeleverde visstandbeheerplannen kunnen in de evaluatieoverleggen besproken worden.
- Wij kunnen uitzoeken of er duidelijkere afspraken of intentie-afspraken gemaakt kunnen worden over het wanneer van aanleveren, maar een en ander heeft te maken met tijd, capaciteit en omstandigheden (weer/calamiteiten enz.).

Reactie 2^e punt

- Wij denken dat wij allen (verhuurder en huurder) geleerd hebben van de situatie van een jaar geleden.
- Met aanscherping van artikel 4 in de CONCEPT overeenkomst hebben wij de mogelijkheid van tussentijdse opzegging door het niet houden aan de gestelde voorwaarden geborgd.
- Het ontbinden van de overeenkomst is een zware maatregel en zal in alle redelijkheid moeten worden afgewogen. Ontbinding van de overeenkomst betekent samen met het afnemen van het visrecht ook dat de gemeente direct de zaken moet oppakken die in deze overeenkomst staan opgenomen met huurder als uitvoerder, waterbeheer en handhaving. Voor deze werkzaamheden zal dekking (geld en manuren) binnen de gemeente beschikbaar moeten zijn.

Artikel 7 Er staat; "De AHV brengt jaarlijks in een rapportage aan de gemeente verslag uit van haar activiteiten, instructies aan leden, opleiding van leden om verantwoord te vissen en de bijdrage aan ecologisch waterbeheer."

- We zouden deze graag elk jaar als TKN op de commissie willen hebben, kan dat?

Reactie:

- Wij zullen afwegen of deze tijdsbesteding en de opbrengst vanuit een TKN stuk bij de commissie een meerwaarde zal geven voor dit onderwerp, een dagmail verzending van de jaarrapportage behoort ook tot de mogelijkheden.

M.b.t. het hengelen met **vislood** en **weerhaken**; Kunnen we de AHV niet vragen het vissen met vislood en weerhaken te verbieden? Kunnen we dat geen onderdeel maken van het pachtcontract?

Reactie:

- Het verbod op het gebruik van lood zou een aparte eis vanuit de gemeente Amsterdam zijn, AHV zou de handhaving hierop moeten uitvoeren. Bij lood of niet loodhoudende materialen is ter plaatse controleren niet mogelijk zonder kostbare en grote apparatuur. Wij denken dat een verbod zonder dat uitvoering (controle en handhaving) mogelijk is, niet gewenst is.
- Het verbieden van het gebruik van vislood is in behandeling op Europees niveau, wij zijn in afwachting van Europese wetgeving en dan mogelijke aanpassing in landelijke wetgeving. Vanuit het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit is er onderzoek gedaan naar de juiste inpassing van dit mogelijke verbod. Mogelijk wordt het bij besluit ingepast in de wet Milieubeheer, dan is handhaving ook geregeld (verbod op verkoop enz.).
- Het gebruik van weerhaken is landelijk niet verboden. Het stimuleren en de promotie daarvoor is geborgd in de afspraken artikel 7 van de CONCEPT overeenkomst. Wij zullen nogmaals met Sportvisserij Nederland en de AHV spreken over een verbod of plaatselijk verbod van het gebruik van weerhaken in te stellen is en wat daarvan de gevolgen zijn (via o.a. wetenschappelijk onderzoek).

Artikel 7 C; "AHV geeft inzicht in de hoeveelheid opgelegde sancties en waarschuwingen voor de verschillende overtredingen. Hiermee laat AHV zien dat zij open staat voor reflectie op zelfcorrigerend vermogen."

- Kunnen deze rapporten gedeeld worden met de raad middels TKN?

Reactie:

- In de jaarrapportage worden de aantal controles opgenomen en de keren dat de commissie ter behandeling van overtredingen dan wel de commissie van beroep van de AHV bijeen zijn gekomen. Wij zullen verzoeken om de aantallen sancties toe te voegen. De jaarrapportages worden richting de zomer van het opvolgende jaar opgemaakt. Wij zullen overwegen of het dan aanleveren als TKN stuk aan de commissie voldoende meerwaarde heeft. Een dagmail verzending behoort ook tot de mogelijkheden.

Artikel 9.3: "De verhuurder behoudt zich het recht voor, bij herhaaldelijke klachten met betrekking tot het vissen, het vissen door (de leden van) AHV te beperken of geheel dan wel gedeeltelijk te verbieden. Alvorens hiertoe wordt overgegaan treden partijen in overleg om de klachten of ongeregeligheden te bespreken en tot een oplossing te komen".

- We willen eigenlijk dat er een preciezer handelingskader wordt omschreven. Hoeveel klachten en welke klachten leiden tot het verbieden van vissen? Wanneer is het genoeg voor de verhuurder? Welke kaders?

Reactie:

- Uw wens betreft een uitvoeringsplan tot mogelijk handelen, dit zou dan een uitgebreid beleidsstuk moeten worden waarin alle mogelijke klachten opgenomen moeten worden. Dit is een tijdrovende bezigheid waar geld en mensen voor beschikbaar moeten worden gemaakt. Wij zullen de overweging maken of deze besteding 'rendabel' gaat zijn voor uitvoering.

Artikel 10.1: "Twee keer per jaar hebben de verhuurder, huurder en Waternet (en Hoogheemraadschap van Rijnland en Hollands Noorderkwartier op eigen verzoek) een evaluatieoverleg."

- Mogen de notulen hiervan standaard gedeeld worden met de raad middels TKN in de commissie?

Reactie:

- Wij zullen de overweging maken of deze tijdsbesteding een meerwaarde gaat geven op dit onderwerp. Wij kunnen toezeggen dat bij significante zaken vanuit de evaluatie dit gemeld gaat worden aan de commissie.

Partij voor de Dieren heeft nog een aantal vervolgvragen t.a.v. het pachtcontract.

- We willen graag opgenomen hebben dat bij het gebruik van leefnetten het verplicht wordt de Leefnetcode van Sportvisserij Nederland in acht te nemen.

Reactie:

- Het gebruik van leefnetten is in Amsterdam via de Vispasvoorwaarden van de AHV verboden.
- Bij wedstrijden is het verplicht om de leefnetcode van Sportvisserij te hanteren
- Wij zullen de handhaafbaarheid op het gebruik van leefnetten volgens de Leefnetcode van Sportvisserij Nederland bij wedstrijden en voor houders van een niet Amsterdamse vispas beter borgen in de overeenkomst.

- En we vinden het belangrijk dat er een ecologische toets plaatsvindt op de visbeheerplannen die worden aangeleverd door de hengelsportvereniging.

Reactie:

- In de concept overeenkomst staat onder artikel 5.1 de verwachte inhoud van de visstand beheerplannen, waaronder o.a. de ecologische kwetsbaarheid en concrete ecologische aanbevelingen.
- In 5.2 staat dat de visstand beheerplannen ter goedkeuring worden voorgelegd aan verhuurder. Wij kunnen hier apart nog de ecologische toets ter goedkeuring aan toevoegen.

Vraag: Vanuit het lid Lust (D66) is de volgende vraag binnen gekomen ten tijde van commissievergadering 7 september 2023.

Tijdens de commissie behandeling van 23 maart heeft het lid Lust gevraagd aan de wethouder wat er gedaan wordt aan hetgeen dat er ook andere dieren gewond raken door vissport (door bijvoorbeeld materiaal). Toen heeft de wethouder genoemd dat dit meegenomen zal worden in de gesprekken en de verdere uitvoering hiervan. De vraag van het lid Lust is hoe dit onderwerp aandacht krijgt bij de gesprekken en of dit wordt meegenomen?

Antwoord:

Er is over gesproken bij de overleggen. De AHV heeft contact met de dierenambulance over mogelijk gewonde dieren door de hengelsport (denk aan lijnen). De AHV volgt deze meldingen op. Daarnaast heeft de AHV zelf een regelmatige opruimactie 'Vang 5' waarbij de oevers van wateren worden nagelopen op achtergebleven afval. Ook communiceren zij naar hun leden om afval mee te nemen en zoveel als mogelijk 5 stuks zwerfend afvalmateriaal mee te nemen (Vang 5). In artikel 7.A.c van de Concept overeenkomst voor verhuur van het visrecht is afgesproken dat de AHV pleit voor het opruimen van visafval bij de viswateren.

Daarnaast heeft de AHV het volgende in de AHV-vergunning opgenomen:

"Wees voorzichtig ten opzichte van (water)vogels. Het vissen met een drijvende broodkorst is toegestaan. Voorkom echter te allen tijde dat (water)vogels uw aas oppakken en zich vasthouden. Wie op onverantwoorde wijze t.o.v. (water) vogels en vissen vist, handelt in strijd met de vergunningsvoorwaarden.

Zij kunnen dan ook handhaven wanneer leden zich niet aan de voorwaarden houden.

Q&A

Vraag:

Vindt de wethouder dat het vissen als recreatieve tijdsbesteding niet tot dierenleed leidt?

Antwoord:

AHV investeert in kennis over diervriendelijke vismethoden richting leden, denk aan de pilot loodvrij vissen. De AHV heeft voor de nieuwe contractperiode toegezegd hier frequenter aandacht voor te vragen, bijvoorbeeld via ledenvergaderingen, hun vakblad en tijdens wedstrijden.

Vraag:

Wat zijn de grootste wijzigingen ten opzichte van de huidige overeenkomst?

Antwoord:

Zoals gesteld in de Raadsinformatiebrief dd. 21 februari 2023 is de overeenkomst aangescherpt met aanvullende afspraken die bijdragen aan dierenwelzijn, de natuurlijke leefomgeving van de dieren en biodiversiteit.

Het overleg heeft geleid tot 3 grote wijzigingen in de hoofdlijn;

- a. de nader gespecificeerde onderdelen van de visstandbeheerplannen
- b. de verplichtingen van alle stakeholders, de gemeente, de waterbeheerders en de AHV
- c. nadere afspraken over;
 1. het tegengaan van waterverontreiniging door lood, bijvoeren en afval

2. het versterken van de signaalfunctie bij AHV rondom voldoende schuilplaatsen voor onderwaterdieren
3. het tegengaan van het uitzetten van vis, tenzij via protocol afgesproken
4. het tegengaan van het gebruik van weerhaken
5. het stimuleren van kennis binnen de vereniging over de meest diervriendelijke vismethoden.

Vraag:

Wordt weerhaakvrij vissen al in andere gemeente voorgeschreven?

Antwoord:

Ja, in Amersfoort is vorige week het weerhaakloze vissen voorgeschreven. Dit besluit is genomen als uitruil voor het vergunningsvrije organiseren van kleine visevenementen. Het betreft hier dan ook niet om een besluit om technische (weerhaakgevolgen) redenen.

Up to date & Kort en Bondig

- De overeenkomst betreft een privaatrechtelijk contract.
- De gemeenteraad is op 20 september 2023 niet akkoord gegaan met een initiatiefvoorstel van PvdD, waarin de overeenkomst tot visrecht met de AHV beëindigd zou worden en de Amsterdamse wateren niet meer verpacht zouden worden ten behoeve van de hengelsport.
- Aanbevelingen en adviezen van de commissie worden meegewogen in de definitieve overeenkomst
- Significante aanpassingen in de definitieve overeenkomst worden met de raad gedeeld
- Op dit moment vinden er overleggen plaats met AHV en de waterschappen over waterkwaliteit, mogelijke (tijdelijke) intrekkingen van visrecht in verband met bijvoorbeeld onderzoek, de afspraken in het Amsterdamse bos en specifiek de Bosbaan en andere zaken in aanloop naar de nieuwe overeenkomst.
- Uiterlijk 1 december 2023 wordt de definitieve overeenkomst aan de AHV aangeboden.

Agendapunt 5: Kennisnemen van de Nota van Beantwoording (NvB) van zienswijzen en adviezen over de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) voor het 'PlanMER Programma Windenergie Amsterdam.' Nr. VN2023-016736.

Aanwezigheid ter ondersteuning

5.1, 2, e 5.1, 2, e

Kernboodschap

Het programma Windenergie Amsterdam wordt via een degelijk en transparant proces voorbereid middels een PlanMER, waarvan de aanpak zoals verwoord in de NRD ter visie heeft gelegen.

Samenvatting

- *In de NvB zijn alle zienswijzen over de NRD voor het 'PlanMER Programma Windenergie Amsterdam' beantwoord door het college. Ook gaat het college in op de ingewonnen adviezen van de (wettelijke) adviseurs en Commissie m.e.r. De stukken gaan over de inhoud van het op te stellen PlanMER PWA, dus over het onderzoek naar de milieugevolgen.*
- *De raad hoeft niets te besluiten. Het college is bevoegd gezag. Bij de vaststelling van het PWA met bijbehorend PlanMER PWA wordt de wensen- en bedenkingenprocedure toegepast.*
- *De Amsterdammer, buurgemeenten en (wettelijk) adviseurs en Commissie m.e.r. hebben duidelijk kunnen maken wat hij/zij belangrijk vinden om in het MER te onderzoeken. Aan een deel van de zienswijzen/adviezen is tegemoet gekomen.*

Q&A

- *Er waren veel vragen over andere vormen van energieopwekking, die windenergie overbodig zouden maken. De raad heeft in de RES1.0 zowel doelstellingen voor wind als voor zon bepaald. Het college geeft hier nu in opdracht van de raad verdere uitwerking aan. Daarnaast werkt de gemeente aan andere vormen van duurzame energie, zoals warmtenetten, en zet het in op energiezuinigheid. Alles is nodig om klimaatdoelen te halen.*
- *Waarom wordt NIJP niet betrokken in dit PlanMER? De NIJP is in een verder stadium in de procedure dan het PWA. Naar verwachting wordt eind dit jaar een ontwerp-vergunning ter inzage gelegd. Voor het PlanMER is de NIJP daarom onderdeel van de referentiesituatie. Overigens is de aanvraag voor NIJP voorzien van milieuinformatie op het detailniveau voor een vergunning en is een uitgebreid participatietraject doorlopen door de aanvrager van de vergunning.*
- *Weet het college al hoe invulling wordt gegeven aan 'geen onaanvaardbare gevolgen' voor natuur en gezondheid? Zoals eerder aangegeven, is eerst objectief onderzoek nodig over de milieugevolgen. Daarna worden pas beleidsmatige keuzes gemaakt. Het PlanMER is daar een goede basis voor.*
- *Hoe wordt rekening gehouden met toch al zwaar geluidbelaste gebieden? Alle gebieden worden aan de hand van dezelfde criteria onderzocht. Er zijn nu nog geen keuzes gemaakt*

over de locaties waar grootschalige windenergie daadwerkelijk mogelijk gemaakt kan gaan worden.

- *Welke zienswijzen/adviezen zijn overgenomen?*
 - *De doelstelling voor het aantal MW zal in het MER goed uitgelegd worden.*
 - *Er worden een optimalisatiealternatief Landschap en een Optimalisatiealternatief Energie toegevoegd aan de te onderzoeken alternatieven in de NRD.*
 - *Het aantal ernstig geluidgehinderden als gevolg van windturbines wordt niet alleen cumulatief, maar ook separaat inzichtelijk gemaakt.*
 - *Op het thema externe veiligheid worden volkstuincomplexen, waar overnacht mag worden, beoordeeld als kwetsbare objecten. Volkstuincomplexen, waar niet overnacht mag worden, als beperkt kwetsbare objecten.*
 - *In de NRD is reeds uiteengezet dat geluid op overige objecten dan de geluidgevoelige (waaronder volkstuinen, hotels) onderzocht wordt.*
 - *Het MER een uitgebreide voorbeeldberekening bevatten waarin verschillende (geluids)effecten inzichtelijk worden gemaakt. Het gaat dan onder andere om laagfrequent geluid, het effect van windturbine-afmetingen op de geluidsbelasting en in aanvulling op de NRD ook de immissie op verschillende appartementshoogtes.*
 - *Aanvullend op de NRD wordt tevens ingegaan op visuele hinder op recreatiegebieden (waaronder volkstuincomplexen).*
 - *Op hoofdlijnen worden de effecten van de aanlegfase onderzocht.*
 - *De ligging van windturbines ten opzichte van helihavens en vaarwegen wordt tevens beoordeeld.*
 - *Op het ruimtelijke beleid van buurgemeenten zal expliciet ingegaan worden.*

- *Hoe worden sociale effecten meegenomen? Sociale effecten zitten niet in het MER maar worden meegenomen in het PWA. Zo wordt o.a. gekeken naar de mogelijkheden om de omwonenden van potentiële windturbines te laten meeprofiteren van de opbrengsten.*
- *Wat is de stand van zaken rond het onderzoek financiële deelname? Over de diverse vormen en mogelijkheden rond financiële deelname heeft het college zich laten adviseren door een extern bureau. De resultaten worden meegenomen in de besluitvorming over het PWA.*
- *Hoe wordt rekening gehouden met nieuwe landelijke normen? Bij kamerbrief van 25 mei 2023 gaf de staatssecretaris aan dat de nieuwe landelijke milieunormen naar verwachting na de zomer in ontwerp openbaar gemaakt worden en Q1 2024 in werking treden. Mogelijk vertraagt dit door de val van het kabinet. De TK spreekt zich op 12 september uit over welke dossiers controversieel verklaard worden. Op het moment dat het PWA vastgesteld wordt is naar verwachting de inhoud van de nieuwe landelijke normen bekend.*
- *Is er voldoende capaciteit op het net om de windturbines op het net aan te sluiten? In het kader van de RES zijn geen problemen verwacht met levering op het net door wind. De gemeente stemt nauw af met Liander (prognose in themastudie elektriciteit) en Tennet is een van de betrokken adviseurs over de NRD.*

Vraag: Kunnen we checken wat de inspraak was van collega's van buurgemeente → wat is het meest gevraagd en hoe hebben wij gereageerd hierop?

Weergave afstemming NRD Buurgemeenten

Wie is geïnformeerd over NRD?

- Ambtelijk: buurgemeenten waar zoekgebieden aan grenzen: Zaanstad, Landsmeer, Oostzaan, Waterland, Gooische Meren, Diemen, Ronde Venen, Ouder Amstel.
- NIET: Stichtse Vecht. Ligt op zo'n 2 km afstand van zoekgebied tot gemeentegrens Amsterdam

Hoe is men geïnformeerd?

Bijeenkomst Lokale Procesgroepen (ambtelijk)

- Presentatie concept NRD voor oa buurgemeenten (ambtelijk)

Intern concept gedeeld met buurgemeenten ambtelijk.

- Mogelijkheid om input mee te geven-check op feitelijke onjuistheden
- Veel constructieve reacties gehad,
- Landsmeer reageert ambtelijk niet op oproepen/verzoeken tot contact

Ter visielegging

- Ambtelijk zijn alle buurgemeenten geïnformeerd
- Bestuurlijk actief gemeenten geïnformeerd TVL NRD (WH's met portefeuille Duurzaamheid) alle gemeenten die aan Amsterdam grenzen (incl. buurgemeenten Weesp)

Algemeen beeld nav TVL

- Van alle buurgemeenten hebben een 2 tal gemeenten (Landsmeer en Stichtse Vecht/Ronde Venen) een negatieve zienswijze ingediend. Standpunten reeds bekend n.a.v. vaststelling RES 1.o.
- Diemen, Zaanstad hebben ambtelijk aangegeven geen aanleiding te zien om zienswijze in te dienen
- Overige buurgemeenten hebben geen informele of formele reactie gegeven tijdens de TVL

Uit zienswijzen buurgemeenten blijkt:

- Waterland heel tevreden over het proces sinds hun zienswijzen over de ontwerp-Omgevingsvisie, complimenten over de NRD. Blijft graag in gesprek met Amsterdam.
- Landsmeer voelt zich niet gehoord, er is alleen informatie uitgewisseld. Uit enquête onder de bewoners blijkt geen draagvlak. Zorgen over geluid; alleen toename ernstig gehinderden, vanwege achtergrondgeluid geen goed beeld over de effecten van de turbines. Te dichtbij landsmeer. Wat is de status van de zoekgebieden nog, komt er prioritering in het MER?
- Gemeente Stichtse Vecht en Ronde Venen (gezamenlijke zienswijze): verzoek respecteren van hun beleid, na bewonersparticipatie is tegen windturbines gestemd en keuze voor zon-op-dak en zonnevelden. Zorgen over cumulatief geluid ook over de gemeentegrens en behoud van openheid Utrechts landschap. Verzoek schrappen zoekgebieden 5A, 5B, 5C, 6A en 6B.

Wat doen we er mee?

- Het plan-MER beschouwt de vastgestelde gebieden uit de RES 1.o. grondgebied van gemeente Amsterdam.

- In het plan-MER onderzoeken we de milieueffecten in de omgeving van de zoekgebieden. Het maakt daarbij niet uit of er een gemeentegrens ligt of dat een woning in een andere gemeente staat. Deze worden meegenomen in uiteindelijke resultaten.
- Niet alleen cumulatieve toename aantal ernstig gehinderden, ook toename ernstig gehinderden door alleen de windturbines separaat komen in beeld in het plan-MER (nav zienswijzen en advies Cie. m.e.r.)
- Cumulatief geluid blijkt sowieso uit het MER, ook over de gemeentegrens.
- De Commissie m.e.r. heeft geadviseerd op het ruimtelijk beleid van relevante buurgemeenten in te gaan. Dit wordt uitgewerkt in het MER.

Overige bijzonderheden:

- Provincie Utrecht doet ook plan MER onderzoek. Hierin worden ook gebieden opgenomen in gemeente Ronde Venen. Zoekgebied ten zuiden van Gein/Zuidoost.
- Stichtse Vechts grens niet direct aan zoekgebied voor wind en ligt op een behoorlijke afstand (ca 2 km afstand) van zoekgebied Gein in Zuidoost.

Agendapunt 6

Kennisnemen van de raadsinformatiebrief over de uitvoeringsagenda warmtetransitie

Aanwezigheid ter ondersteuning

5.1, 2, e 5.1, 2, e

Kernboodschap

In het coalitieakkoord 2022-2026 is aangegeven dat de gemeente wil versnellen bij het aardgasvrij maken van wijken. Bij de behandeling van de raadsinformatiebrief 'Uitvoeringsagenda warmtetransitie' kan de wethouder aangeven op welke manier invulling gegeven gaat worden aan deze gewenste versnelling. Hierbij is het waardevol om tijdens de bespreking te vernemen welke onderdelen van de warmtetransitie voor de commissieleden relevant zijn. Bij de verdere uitvoering en beleidsvorming kan hier rekening mee worden gehouden.

Samenvatting

- *Waar gaat het stuk over?*

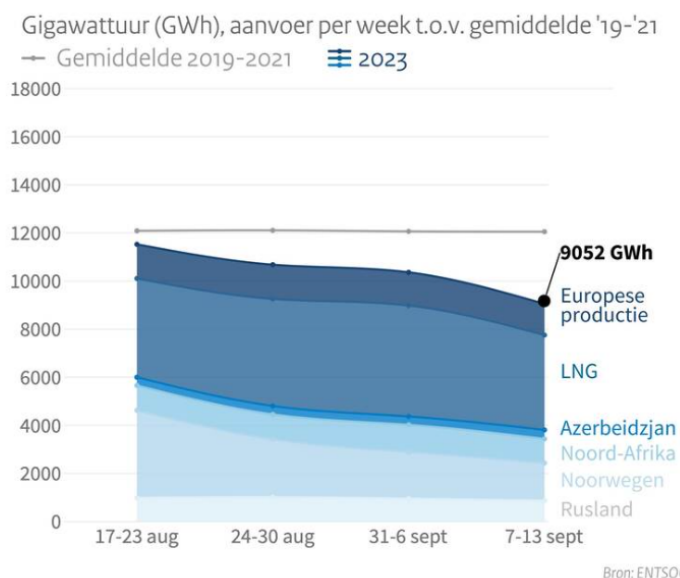
De raadsinformatiebrief 'Uitvoeringsagenda warmtetransitie' beschrijft enkele resultaten in de afgelopen jaren (ook in bijgaande 10^e updatebrief), de opgave van de warmtetransitie, plannen voor het uitvoeren van een toets op de warmtetransitie en een verbreding van de aanpak om invulling te geven aan de gewenste versnelling.

In de raadsinformatiebrief is de urgentie van de reductie van het gasverbruik beschreven vanwege de invloed op de wereldwijde temperatuurstijging. In aanvulling daarop is het relevant dat verreweg het grootste deel van het gas dat we verbruiken wordt geproduceerd buiten Europa en er daarmee sprake is van een grote energie-afhankelijkheid. Dat is te zien in de volgende figuur.

Aanvoer gas voor Europa

Data zoals bekend op 13 september 2023.

Aanvoer tussen 17 augustus en 13 september in 2019-2021 en 2023

Resultaten in het afgelopen jaar

Enkele resultaten van het afgelopen jaar die zijn beschreven in de 10^e updatebrief:

- In de eerste vier buurten van Warm Amsterdam (eerste tranche) is veel voorbereidend werk gedaan.
- Er zijn in verschillende buurten en initiatieven vorderingen gemaakt (o.a. in Middenmeer, KetelhuisWG in Oud-West en riothermie in Buikslotermeer Noord).
- Diverse ondernemers en maatschappelijke organisaties hebben gebruik gemaakt van door de gemeente aangeboden (kosteloze) energiescans.
- In 2022 werden tien gemeentelijke panden (deels) aardgasvrij.
- In 2022 is door I&O Research een onderzoek uitgevoerd naar het handelingsperspectief van bewoners.
- In de nieuwbouw en gebiedsontwikkeling zijn investeringsnota's vastgesteld voor in totaal circa 760 woningen en voorzieningen voor de Thomas à Kempislocatie, Johan Greivestraat en Tennispark Sloterpas.
- Er is vanaf 2020 in totaal bijna € 6 miljoen aan gebiedsgerichte subsidie aardgasvrij verleend, waarvan meer dan € 2 miljoen is vastgesteld en het vastgoed aardgasvrij is geworden.
- Er is een mobiel loket en een participatiefiets ontwikkeld.
- Samen met Liander en O&S is een aardgasvrijmonitor opgezet. In de periode 2019 tot en met 2022 zijn er in totaal circa 4.000 bestaande woningen aardgasvrij geworden en ruim 2.500 woningequivalenten bij utiliteitsbouw.
- Met warmtebedrijven is gestart met het concretiseren van de duurzame bronnenstrategie.

De verwachting is ondertussen dat Vattenfall, sinds de aangekondigde wijzigingen in de Wcw in juni 2023, in principe alsnog door zal gaan met het nemen van investeringsbesluiten in de gebiedsgerichte aansluiting van de bestaande bouw op het warmtenetwerk in Amsterdam.

De opgave van de warmtetransitie

- *In de Routekaart Amsterdam Klimaatneutraal 2050 is als streven opgenomen dat in 2030 in totaal 260.000 woningequivalenten aardgasvrij zijn. Begin 2023 waren dit er 109.000.*
- *In 2021 was het totale aardgasverbruik in Amsterdam van woningen en overige gebouwen ca. 380 miljoen m³. In 2022 lag dit voor kleinverbruikaansluitingen ca. 10% lager dan het gemiddelde voor de periode 2018-2021.*

Plannen voor het uitvoeren van een toets op de warmtetransitie

- *In de raadsinformatiebrief is aangekondigd dat er vanwege diverse ontwikkelingen een toets op de warmtetransitie gaat worden uitgevoerd.*
- *Door het uitvoeren van deze toets kunnen we de koers voor de komende jaren nader vormgeven.*
- *De eerste resultaten hiervan worden eind 2023 met de raad gedeeld.*

Verbreding van de aanpak om invulling te geven aan de gewenste versnelling

- *In de raadsinformatiebrief zijn 16 maatregelen opgenomen die bijdragen aan de wens om het aardgasvrij maken van wijken te versnellen. De maatregelen zijn ingedeeld in activiteiten op gebied van doelgroepen, warmtetechnieken en randvoorwaarden.*
- *Enkele voorbeelden:*
 - *Doelgroepen:*
 - *We stimuleren bewoners die zelf warmte-initiatieven en -coöperaties starten.*
 - *We gaan verkennen in hoeverre er voor vve's (waarbij de woningen worden verwarmd met blokverwarming op aardgas) kansen liggen om aangesloten te worden op het nabij gelegen warmtenet of andere warmte-opties voor het gebouw of de buurt.*
 - *Warmtetechnieken:*
 - *Er komt meer en versnelde aandacht voor de 'all-electric'-buurten in de stad.*
 - *Op gebied van de uitbreiding van het warmtenet werken we met de samenwerkingspartners van Warm Amsterdam aan definitieve investeringsbesluiten in de eerste vier buurten.*
 - *Randvoorwaarden:*
 - *We verbeteren de informatievoorziening naar bewoners door middel van een mobiel loket onder de noemer 'Het huis van nu voor straks'.*
 - *Er wordt gewerkt aan een uitvoeringsorganisatie binnen de gemeente Amsterdam die wordt ingericht voor een grootschalige uitrol van de uitvoering energietransitie.*
 - *We onderzoeken de mogelijkheden en randvoorwaarden om de restwarmte van datacenters te gebruiken voor het verwarmen van woningen. Ook worden momenteel voorbereidingen getroffen voor onderzoeksboringen naar aardwarmte. In de 2^e helft van 2024 volgt zoals eerder aan de raad toegezegd een warmtebronnenstrategie.*

➤ *Wat moet de raad besluiten?*

De raad hoeft geen besluit te nemen. De brief is ter kennisname aan de commissie gestuurd en op 7 september 2023 op verzoek van raadslid Nadif verzocht om te bespreken in de commissievergadering.

➤ *Wat verandert er (voor de Amsterdammer)?*

- *In aanvulling op eerder gecommuniceerde plannen op gebied van de warmtetransitie zal onder andere versnelde aandacht komen voor de 'all-electric'-buurten in de stad: we gaan rond de zomer van 2023 in 2 buurten met bewoners het gesprek starten over het verwarmen van woningen middels warmtepompen en breiden deze aanpak in 2024, op basis van geleerde lessen, vervolgens uit naar meer (delen van) buurten.*
- *Verder gaat de gemeente in het najaar van 2023 beginnen met collectieve inkoopacties op gebied van hybride warmtepompen.*
- *Ook zal vanaf het najaar van 2023 de informatievoorziening naar bewoners worden verbeterd door middel van een mobiel loket onder de noemer 'Het huis van nu voor straks'. Bij dit loket, dat stadsbreed kan worden ingezet, kunnen bewoners terecht met vragen over energiebesparing, isoleren en het aardgasvrij maken van woningen. Nog in 2023 zal er een subpagina 'duurzaam wonen' op de website Amsterdam.nl zijn waar bewoners de benodigde informatie vinden om energie te besparen, te isoleren en over te stappen op duurzame energie.*

➤ *Geef feiten en cijfers in tabelvorm indien van toepassing*

- 19% van alle woningequivalenten in Amsterdam is reeds aardgasvrij.
- In de periode 2019 tot en met 2022 zijn volgens Liander/Onderzoek&Statistiek in totaal circa 4.000 bestaande woningen aardgasvrij geworden en ruim 2.500 woningequivalenten bij utiliteitsbouw.
- Zes op de tien Amsterdammers staan achter de ambitie van de gemeente om in 2040 aardgasvrij te zijn.

Q&A

Vragen Groenlinks:

- *Wat is de status van warmtetransitie bij nieuwbouw en isolatieoffensief?*

Aardgasvrij bouwen is verplicht voor woningbouw waarvoor een aanvraag omgevingsvergunning is ingediend na 1 juli 2018. Er is daarmee geen sprake van een warmtetransitie bij nieuwbouw. Afgelopen jaar is volgens gegevens uit 'Gebouwd in Amsterdam' bijna 98% van de opgeleverde woningen aardgasvrij gebouwd.

Het aardgasvrij maken van de stad en het isoleren van Amsterdamse woningen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Het is cruciaal dat de warmtetransitie hand in hand gaat met energiebesparing, isolatie en woningverbetering. De afgelopen jaren zijn de Amsterdamse aanpakken van besparen, isoleren en duurzame warmte steeds meer naar elkaar toegroeid. De komende jaren gaan we dit structureler invullen, uitbouwen en bestendigen. Eind oktober 2023 wordt het Uitvoeringsplan Isolatie met de raad gedeeld.

- *Moeten we nog meer gaan doen om warmtenetten uit te rollen?*

Voor de verdere uitrol van de warmtenetten hebben we duidelijkheid nodig over de aanstaande Wet collectieve warmte (Wcw). Ook de benodigde financiering vanuit het Rijk is hierbij van belang. De Wcw gaat zorgen voor meer helderheid over de publieke warmtebedrijven die er moeten gaan komen. We bereiden momenteel de stap naar een publiek warmtenetwerkbedrijf voor Amsterdam voor. Dat betekent niet automatisch een warmtenetwerkbedrijf van de gemeente. Een strategie en proces daarvoor werken we uit in 2024. We zijn reeds gestart met de voorbereidingen via een taskforce Wcw

die is opgericht. In de tussentijd werken we samen met de huidige warmtebedrijven waarbij er continu naar oplossingen wordt gezocht om business cases sluitend te krijgen.

- *Representatie van coöperaties: Hoe kunnen we er voor zorgen dat de buurt er wel echt baat bij heeft? Kan de gemeente hier meer op sturen? Profiteren de juiste mensen van de energietransitie?*

Warmtecoöperaties zijn in de regel initiatieven met een maatschappelijk oogpunt die zich vaak ook inzetten voor de hele buurt. Bij Ketelhuis-WG is bijvoorbeeld ook Stadgenoot betrokken. Meer dan de helft van de woningen in dit project betreft sociale huurwoningen. In het algemeen vinden we vanuit de gemeente de betaalbaarheid van de energierekening bij de warmtetransitie cruciaal, zoals ook aangegeven in de recente raadsbrief Onze stad van morgen. Ongelijk investeren voor gelijke kansen is altijd het leidende principe.

Tot slot: vanuit het Parool is recent interesse getoond in o.a. de cijfers van Liander over het aantal aardgasvrije woningen.

Agendapunt 7 - Kennisnemen van de raadsinformatiebrief met een update over onderzoeksboringen naar aardwarmte

NB. Voorgesteld wordt dit punt gevoegd te behandelen met agendapunt 6 (Kennisnemen van de raadsinformatiebrief over de uitvoeringsagenda warmtetransitie)

Aanwezigheid ter ondersteuning

5.1, 2, e - 5.1, 2, e

Kernboodschap

Onder andere in het coalitieakkoord heeft Amsterdam benoemd onderzoek te doen naar aardwarmte. Gezien de onzekerheid over de diepe ondergrond in Amsterdam zijn de door Energiebeheer Nederland (EBN) geïnitieerde onderzoeksboringen essentieel voor de potentiële ontwikkeling van aardwarmte in Amsterdam en daarmee de verduurzaming van de Amsterdamse warmtenetten.

Samenvatting

EBN bereidt in de regio Amsterdam twee diepe onderzoeksboringen voor. Deze kostbare boringen zijn voor Amsterdam essentieel om meer inzicht te krijgen in de potentie van aardwarmte voor de verduurzaming van de gebouwde omgeving. De eerste boring vindt plaats in Ouder-Amstel, de werkzaamheden zijn hier inmiddels gestart. Voor de tweede onderzoeksboring wordt door EBN een locatie gezocht in het zoekgebied Haarlem-Amsterdam West. Bedrijvenpark Amsterdam Osdorp in de Lutkemeerpolder is een van de drie optionele onderzoekslocaties, de andere twee opties liggen buiten Amsterdam. Vanwege het belang van het onderzoek voor Amsterdam zijn wij bereid de verkenning van EBN naar de geschiktheid van een kavel op Bedrijvenpark Amsterdam Osdorp voor het uitvoeren van een onderzoeksboring te faciliteren. De afweging voor de definitieve onderzoekslocatie wordt binnen enkele maanden gemaakt.

Q&A

- *Waarom is Bedrijvenpark Amsterdam Osdorp in de Lutkemeerpolder gekozen?*
 - o EBN selecteert de mogelijke locaties op basis van:
 - o A. geologische doelen, ofwel: kan op deze locatie onderzoek uitgevoerd worden naar de geschiktheid van een aardlaag om aardwarmte te winnen, en zijn de onderzoeksdata representatief voor een zo groot mogelijk gebied? Alle drie de onderzochte locaties lijken op het eerste oog geschikt, nader (seismisch) onderzoek verschaft daar meer duidelijkheid over.
 - o B. uitvoerbaarheid van een boring: is er voldoende ruimte, is de locatie goed bereikbaar, kan afstand gehouden worden tot bebouwing / overlast voor omwonenden geminimaliseerd worden? Bedrijvenpark Amsterdam Osdorp in de Lutkemeerpolder voldoet aan al deze voorwaarden, en bovendien is de al aanwezige infrastructuur om materieel aan en af te voeren is een groot voordeel.
 - o Het al dan niet plaatsvinden van een onderzoeksboring heeft geen invloed op verdere plan- en besluitvorming voor de ontwikkelingen in de Lutkemeerpolder.
- *Gaat op deze locatie dan ook een bron ontwikkeld worden?*
 - o Deze onderzoeksboring is tijdelijk van aard en de boorput kan technisch niet gebruikt worden om warmte te winnen.
 - o De criteria voor een locatie voor een tijdelijke onderzoeksboring (representativiteit van bodem, tijdelijke beschikbaarheid ruimte) zijn anders dan

- o de criteria voor een locatie waar een bron ontwikkeld kan worden (permanent ruimte beschikbaar voor installatie, gunstig t.o.v. een warmtenet)
- o Een aardwarmtebron is geen onderdeel van de plannen voor Bedrijvenpark Amsterdam Osdorp.
- *Hoe snel / op welke termijn leidt deze boring tot nieuwe warmtebronnen?*
 - o We verwachten door het uitvoeren van deze twee boringen en door het doen van aanvullend onderzoek in 2025 meer te weten over óf en waar de Amsterdamse bodem geschikt is om aardwarmte te winnen.
 - o De ontwikkeling van een bron duurt daarna nog enkele jaren. De gemeente bereidt zich de komende jaren zo voor, dat wanneer duidelijk is dat de bodem geschikt is om aardwarmte te winnen, projecten spoedig van start kunnen.
- *Kan de ontwikkeling van aardwarmte ervoor zorgen dat de biomassacentrale niet nodig is?*
 - o In het convenant verduurzaming stadsverwarmingscentrale Diemen is opgenomen dat biomassa als transitiebrandstof wordt gezien en dat partijen zich samen inzetten voor de ontwikkeling van nieuwe bronnen.
 - o Aardwarmte is één van die nieuwe bronnen, zoals aansluit bij het coalitieakkoord.
 - o Het is niet waarschijnlijk dat aardwarmte op korte termijn de beoogde rol van de biomassacentrale kan invullen gezien de doorlooptijd (eerst onderzoek, daarna bronontwikkeling) van aardwarmte.
 - o VF heeft bevestigd met gemeenten en provincie in te willen zetten op geothermie als dat mogelijk blijkt (persbericht maandag 18 september). Dit is in lijn met afspraken uit het convenant Diemercentrale.
- *Wanneer is er meer duidelijkheid over de toekomstige bronnenmix?*
 - o Zoals ook besproken tijdens het debat over het AEB in de raad en in de vorige commissie bij de bespreking van de actualiteit over biomassa werkt Amsterdam aan een bronnenstrategie voor de toekomst. De raad wordt hier tweede helft 2024 in meegenomen. Onderzoek naar geothermie is een van de bouwstenen van de bronnenstrategie.

Up to date & Kort en Bondig

Sinds uw akkoord op de brief zijn de volgende stappen gezet:

- EBN heeft inmiddels duidelijk welke van de drie locaties de voorkeur heeft, op basis van de geologische doelen. Dit is niet de locatie in de Lutkemeerpolder [Advies aan de wethouder om dit nog niet openbaar te maken, er kunnen namelijk genoeg argumenten zijn om alsnog wél voor de Amsterdamse locatie in de Lutkemeerpolder te kiezen]. O.a. seismisch onderzoek waarmee deze maand data is verzameld zal uitwijzen welke van de drie locaties technisch geschikt zijn om de boring uit te voeren. De keuze wordt over enkele maanden gemaakt.
- EBN heeft een ronde langs omwonenden gemaakt, en gemeente Amsterdam en EBN samen hebben een gesprek met één van de betrokken belangengroepen gevoerd (anderen hebben nog geen gebruik gemaakt van onze uitnodiging). Tot nu toe lijken omwonenden positief en de betreffende belangengroep (Voedselpark Amsterdam) gaf aan in elk geval geen principiële bezwaren te hebben tegen aardwarmte en onderzoek hiernaar.
- Onderzoeksboring Ouder-Amstel: de werkzaamheden zijn gestart, het terrein wordt klaargemaakt, de boring zal midden oktober 2023 starten.

8. Annotatie wijzigingen duurzaamheidsfonds

Aanwezigheid ter ondersteuning
5.1, 2, e tel. 5.1, 2, e

Kernboodschap

Wethouder hoeft niet concreet iets uit de bespreking in de commissie te halen. Het betreft het informeren van de commissie over een genomen collegebesluit. Diverse ontwikkelingen waren aanleiding voor wijzigingen aan de voorwaarden voor een duurzaamheidslening.

Samenvatting

- Het stuk gaat over wijzigingen aan de voorwaarden van het instrument duurzaamheidslening binnen het duurzaamheidsfonds.
De wijzigingen betreffen:
 - naamswijziging van het leningsinstrument
 - VvE's kunnen geen lening meer aanvragen bij het duurzaamheidsfonds
 - de hoogte van het maximale leenbedrag wordt verlaagd van € 500.000 naar € 200.000
 - het rentepercentage van het Nationaal Warmtefonds wordt als uitgangspunt voor de rente van het duurzaamheidsfonds gehanteerd. Eerder werd een inmiddels wat gedateerde referentie gebruikt.

- De raad hoeft geen besluit te nemen. Het college is bevoegd om binnen het door de raad vastgestelde fondskader uitvoering te geven aan het Duurzaamheidsfonds en stelt de voorwaarden vast waaronder leningen worden verstrekt. Het college beslist over de inrichting van de instrumenten van het fonds.

- Het aanbod voor leningen voor energieprojecten blijft aantrekkelijk:
 - VvE's kunnen tegen aantrekkelijke voorwaarden bij het Warmtefonds lenen
 - meeste aanvragen zijn voor bedragen van minder dan € 200.000 en voor hogere bedragen is zijn combinaties mogelijk met bankfinanciering
 - rentepercentage blijft relatief laag.(verdere toelichting bij de Q&A)

Q&A

Waarom kunnen VvE's geen lening meer aanvragen bij het duurzaamheidsfonds?

Tot en met 2022 werd heel incidenteel een lening via het duurzaamheidsfonds verstrekt. De meeste aanvragen liepen via de Amsterdamse Energielening. Begin 2023 is deze Energielening gestopt en kunnen VvE's financiering krijgen voor verduurzamingsmaatregelen bij het Nationaal Warmtefonds. Om verduurzaming te stimuleren geeft de gemeente Amsterdam Amsterdamse VvE's 1% rentekorting op een lening bij het Nationaal Warmtefonds.

Redenen om aan VvE's geen lening meer vanuit het Duurzaamheidsfonds te verstrekken zijn:

- een eenduidig aanbod voor VvE's vanuit de gemeente. Een verscheidenheid aan regelingen met vergelijkbare voorwaarden voor één doelgroep is niet gewenst.
- het Duurzaamheidsfonds is bedoeld voor projecten waar elders lastig financiering voor te vinden is en inmiddels kunnen VvE's terecht bij het Warmtefonds. Het past ook de uitgangspunten van het lening- en garantiebeleid van de gemeente om dan geen leningen meer te verstrekken.

Waarom is het maximale leningbedrag verlaagd en gaan nu minder duurzame projecten gerealiseerd worden?

Het Duurzaamheidsfonds is bedoeld voor projecten die anders lastig financiering kunnen krijgen. Het maximale leningbedrag is verlaagd van € 500.000 naar € 200.000:

- uit een verkenning blijkt er vanuit bijvoorbeeld banken een ruim aanbod is voor financiering van duurzame investeringen. Voor kleine bedragen zijn echter de voorwaarden vaak nog niet aantrekkelijk en vormen nog een drempel. Bij de grotere investeringen (van meer dan €200.000) worden de voorwaarden bij banken een stuk gunstiger.
- Voor projecten van meer dan € 200.000 is een combinatie van bankfinanciering (of een andere marktpartij) en lening bij het Duurzaamheidsfonds mogelijk. Door een deel vanuit het Duurzaamheidsfonds te financieren biedt de bank vaak gunstigere voorwaarden aan.
- Hoewel de vraag naar leningen vanuit het Duurzaamheidsfonds boven de € 200.000 incidenteel is, zouden dergelijke aanvragen in potentie wel een groot beroep kunnen doen op het resterende ruimte binnen het fonds. Door te kiezen voor een lager maximaal leenbedrag worden meer kleinere projecten mogelijk gemaakt.

Waarom wordt er voor het rentetarief een andere referentie gebruikt en heeft dit geleid tot een renteverhoging?

Voor leningen uit het Duurzaamheidsfonds geldt een aantrekkelijke rente, bedoeld om duurzaamheidsprojecten mogelijk te maken die anders financieel niet haalbaar zijn. Momenteel bedraagt de rente voor nieuwe leningen 1,6%, en met voldoende cofinanciering geldt een rente van 1,1%. De rente was gekoppeld duurzaamheidslening van het SVn die nog maar door een heel beperkt aantal gemeenten wordt aangeboden. Momenteel is het Nationaal Warmtefonds de belangrijkste aanbieder van energieleningen. Ze verstrekken leningen aan particuliere woningbezitters en VvE's. Besloten is om als uitgangspunt voor de rente bij het duurzaamheidsfonds de rente bij het Warmtefonds te hanteren. Zo is er voor VvE's, bedrijven, energiecoöperaties en maatschappelijke organisaties een vergelijkbare en aantrekkelijke rente voor de financiering van verduurzamingsmaatregelen.

Op basis van de huidige rentetarieven bij het Warmtefonds is er geen aanleiding om het huidige rentetarief van 1,6% bij het Duurzaamheidsfonds aan te passen

Up to date & Kort en Bondig

Achtergrondinformatie voor de wethouder: eerder dit jaar was de rentepercentage voor VvE's bij het Warmtefonds rond de 3%, maar in juni bekend geworden dat door een extra investering van het Rijk de rente bij het Nationaal Warmtefonds voor VvE's nu 1,5% lager is geworden. De rente ligt nu op vergelijkbaar niveau als de huidige rente bij het Duurzaamheidsfonds.

Agendapunt 9 - Kennisnemen van de afdoening van motie 019.23 van raadslid Bobeldijk over onderzoek sturingsmogelijkheden bij netcongestie

Aanwezigheid ter ondersteuning

5.1, 2, e 5.1, 2, e 5.1, 2, e

Kernboodschap

Wat moet de wethouder uit de commissie bespreking behalen?

Raadsinformatiebrief ter afdoening van motie Bobeldijk is geagendeerd op verzoek van Raadslid Nadif. Zij heeft hierbij aangegeven graag het onderwerp netcongestie te willen behandelen tijdens de volgende CIE en hierbij aandacht te willen besteden aan de mogelijkheid van het breder toepassen van oplossingen zoals die in het Havengebied (n.a.v. mededeling dat 60 partijen op de wachtlijst van Liander door technische maatregelen kunnen worden voorzien van stroom).

Samenvatting

➤ *Waar gaat het stuk over?*

Hieronder de punten uit de motie Bobeldijk met de lijn van beantwoording uit de RIB:

Ad 1) Te onderzoeken wat de impact op het elektriciteitsnetwerk is van plannen met een component van ruimtelijke ordening

In RIB is aangegeven dat dit periodiek wordt onderzocht in de themastudie Elektriciteit. Nieuwe versie komt eind 2023/begin 2024 TKN naar CIE

Ad 2) Te onderzoeken of maatschappelijke voorzieningen zoals scholen voorrang kunnen krijgen bij het toekennen van stroom

In de RIB is aangegeven dat de ACM dit mogelijk gaat maken. Inmiddels heeft de ACM een ontwerp codebesluit gepubliceerd. College bereid hier (samen met G4) een reactie op voor (maakt gebruik van mogelijkheid om een zienswijze in te dienen) die 26 september wordt behandeld in College.

Ad 3) Te onderzoeken of het mogelijk is om aanvragen af te wijzen wanneer deze een grote impact hebben op het elektriciteitsnetwerk

In RIB is hiervoor verwezen naar het 'Landelijk Actieprogramma Netcongestie' (LAN). Hierin is opgenomen dat de RVO onderzoek doet naar deze mogelijkheden en hiervoor in mei van dit jaar een rapport publiceert.

Specifiek voor datacenters heeft Amsterdam zelf onderzoek laten uitvoeren in het kader van de herijking van het vestigingsbeleid datacenters. Informatie hierover komt via dit dossier.

➤ *Wat moet de raad besluiten?*

- Geen besluit (TKN-stuk)

➤ *Wat verandert er (voor de Amsterdammer)?*

- N.v.t.

➤ *Geef feiten en cijfers in tabelvorm indien van toepassing*

- N.v.t.

Q&A

Q: Zijn de oplossingen zoals bij die bij de haven zijn toegepast verder toe te passen?

A: De oplossing zoals Liander heeft aangekondigd op 31 augustus is een net-technische oplossing op het station Hemweg. Deze was uniek. Voor overige stations in Amsterdam is dit ook onderzocht. Voor de stations Basisweg, IJpolder en Westhaven heeft dit ertoe geleid dat het vermogen dat op Hemweg is gevonden ook via die stations kon worden vergeven. Voor overige stations in Amsterdam is de impact beperkt.

Q: Resultaten rapport RVO zijn nu bekend. Zien wij mogelijkheden om te sturen op ontwikkelingen om impact op elektriciteitsnet te verkleinen?

A:

- Uit het rapport van AT Osborne, uitgevoerd in opdracht van RVO is de conclusie dat er mogelijkheden zijn om met het oog op een goede ruimtelijke ordening of goede kwaliteit van de fysieke leefomgeving kan worden gestuurd op netinpassing.
- Onduidelijk is op welke wijze dit dan geëffectueerd kan worden
- We hebben zelf ook om juridisch advies gevraagd op dit onderwerp. Conclusie hierbij was inderdaad dat dit kan. Maar dat mogelijkheden beperkt zijn.
- **Voorstel:** Stel de CIE voor om in het kader van de Themastudie Elektriciteit 3.0 met elkaar te verkennen op welke onderwerpen we willen sturen. Om vervolgens te onderzoeken welk instrumentarium hier het beste bij past.
- Specifiek voor datacenters: Gaat via CIE RO (stukken voor dit onderwerp zijn bij WH van Dantzig en Mbarki aangeleverd)

Q: Hoe is de gemeente betrokken bij maatschappelijk prioriteren?

A: De gemeente is ambtelijk betrokken geweest bij werkgroepen die zijn georganiseerd door de ACM. Niet alle wensen zijn hierin opgenomen, vandaar nog een consultatie aangeleverd met G4. Volgt nog in College B&W.

Strekking:

- Geef lokale overheden de mogelijkheid om op basis van lokale context een eigen prioriteringskader vast te stellen (kan nu niet)
- Verbreed het kader met een aantal onderwerpen (mbo-/hbo-/universiteiten, verkeersinfra, zorg en kinderopvang))
- *Verplaats je in de rol van de raadsleden, welke vragen kunnen zij gaan stellen over het onderwerp?*
- *En wat zijn daarop de antwoorden? Denk daarbij ook aan strategisch slimme beantwoordingslijn, niet alleen defensief ook offensief.*
- *Is een antwoord niet bekend op dit moment(of we hebben meer tijd nodig om dat uit te zoeken), dan dat melden aangevuld met informatie wanneer we het antwoord wel denken te hebben*

Up to date & Kort en Bondig

- *Zorg dat de laatste info in de annotatie staat, verwerk eventueel laatste mediaberichten over dit onderwerp.*
- *Kort en bondig: vermijd lappentekst, gebruik bullets.*

Agendapunt 11 Kennisnemen van de raadsinformatiebrief inzake uitvoeringsactie van het amendement 489 Ondersteuning van actieve (buurt)groepen voor de schone(re) stad (VN2023-019717)

Aanwezigheid ter ondersteuning

5.1, 2, e 5.1, 2, e

Kernboodschap

Agendering op het verzoek van het lid Van Pijpen (GroenLinks).

Vraag GL:

Hoe kan de organisatie zorgen dat ook in de toekomst bewonersgroepen blijvend ondersteund kunnen worden en hiervoor ruimte gecreëerd wordt in andere stadsdelen.

Antwoord:

De samenwerking met bewoners en ondersteunen van bewonersinitiatieven is een belangrijk onderdeel van onze inzet om de stad schoner en restafvalvrij te maken. De tekst van het amendement laten we daarom ook weer terugkomen in de begrotingstekst van 2024. Naast de tekst van het amendement was er ook 100.000 euro beschikbaar gemaakt voor het ondersteunen van initiatieven voor 2023. Samen met de stadsdelen is gesproken over de samenwerking rond initiatieven en hoe het geld daarvoor te besteden. Eind van dit jaar wilden we dit onderwerp weer bespreken met de stadsdelen met de vraag waar het geld aan is besteed en wat we van dit jaar kunnen leren voor de toekomst. De agendering en vraag van GroenLinks voor deze commissie loopt daar iets op vooruit, maar we zijn blij om vast wat gedachtes mee te geven. De 100.000 was welkom, maar voor een duurzame ondersteuning is het maar een klein bedrag en incidenteel. Naast dit geld zijn er ook andere incidentele budgetten die we gebruiken. Voor een duurzame ondersteuning is de wens om structureel geld te hebben. Dan kan je daar als organisatie en bewoners voor langere tijd vanuit gaan en op bouwen. Om hoeveel geld het gaat hebben we nu nog niet duidelijk. Daar kunnen we eind dit jaar meer over laten weten. Incidenteel kunnen we zorgen dat er volgend jaar kan worden bijgedragen aan initiatieven. Meer dan 100.000 euro. Waar het gaat over de structurelere vraag en uitvoering zullen we dit de komende tijd bekijken met de stadsdelen samen.

Over de uitvoering: Als het aan de stadsdelen ligt dan zien ze graag dat een structureel initiatief of structureel proces op den duur wordt belegd bij een stedelijke directie. Een voorbeeld zijn de containeradoptanten die bij een stadsdeel begonnen en nu door A&G wordt uitgevoerd met een speciaal team.

Bij de VJN van 2024 of de raadsbrief 'schone en duurzame stad' van volgende jaar kunnen we terugkomen op die vraag.

Extra voor wethouder:

- Vanaf 2024 krijgen we de Single use plastics zwerfafvalvergoeding. De hoogte vergoeding wordt naar verwachting gecommuniceerd in de september circulaire. De gelden zijn niet

geormerkt en worden toegevoegd aan de begrotingsruimte. Bij de Voorjaarsnota 2024 zullen vanuit Stadswerken en Afval & Grondstoffen voorstellen worden gedaan voor besteding van deze gelden. De mogelijkheid om een deel van de gelden te besteden aan ondersteuning van actieve (buurt)groepen nemen we hierin mee.

- Het gaat maar om een klein bedrag, dus moeten niet denken dat dit de participatie drastisch zal veranderen. Het amendement heeft het gesprek en denken over hoe initiatieven te versterken wel extra aangewakkerd.

Extra input vanuit bestuurder West voor wethouder (niet voor raad):

- Vanuit de stadsdelen is grote behoefte aan structurele ondersteuning van bewonersinitiatieven, zoals De Schoonste Straat. De huidige incidentele financiering betekent enorme onzekerheid. En dat doet iets met de motivatie van de vrijwilligers dit organiseren.
- En dat terwijl deze initiatieven zorgen voor aanzienlijk schonere straten. De gemeente hoeft simpelweg minder zelf te doen, en kan de inzet verleggen naar andere wijken. Bijvoorbeeld naar wijken waar bewoners minder georganiseerd zijn.
- Het is tijd om deze goede bewonersinitiatieven structureel te gaan omarmen, want hun bijdrage is voor de stad is ontzettend waardevol.
- Vanuit de stadsdelen is er uitstekend contact met de bewonersinitiatieven. West wil graag meewerken aan onderzoek om in kaart te brengen hoeveel schoner het wordt dankzij bewonersinitiatieven en wat dit de stad scheelt aan inzet en middelen.

Mogelijke andere vraag vanuit de raad:

1. *Waarom hebben jullie pas net voor de zomer deze brief gestuurd, kon dat niet eerder?*

Antwoord: Kon iets eerder misschien, maar we hebben dit in nauw overleg met de stadsdelen (op ambtelijk en bestuurlijk niveau) opgepakt. Een nieuw initiatief is niet zomaar even gevonden. Daarom hebben we goed gekeken naar wat kan bijdragen maar wat wel een extra boost geeft. Dus niet iets wat anders ook zou worden gedaan.

2. *Is er dan nog wel tijd om het uit te voeren?*

Antwoord: We hebben speciaal gekeken naar initiatieven die een steuntje in de rug kunnen gebruiken om van de grond af te komen of om net wat steviger op te pakken dan anders. De stadsdelen zorgen dat dat geld goed wordt besteed. Daar hebben we alle vertrouwens in. Eind van het jaar bespreken we dat met hen.

3. *Waarom is er geen geld naar Zuidoost gegaan?*

In de uitvraag had Zuidoost aangegeven geen aanspraak te hoeven maken op het budget. Dat hoeft niet te zeggen dat ze geen bewonersinitiatieven hebben. Daarbij gaat het 'maar' om een klein incidenteel bedrag per stadsdeel 10 a 15 duidend euro. Als het een structureel bedrag en meer zou zijn geweest dan had Zuidoost wellicht wel aanspraak gemaakt.

Agendapunt 12 Voedsel

Aanwezigheid ter ondersteuning

5.1, 2, e

Kernboodschap

De gemeente is in gesprek met aanbieders van reclame over aard en omvang. Naast de beleving van de openbare ruimte gaat dat ook steeds meer over de inhoud van de reclameboodschappen en de wens dit in lijn te brengen met gezondheid- en duurzaamheidsbeleid.

Samenvatting

De raad wordt gevraagd kennis te nemen van deze brief. Voor de Amsterdammer verandert er hiermee op korte termijn niets als het gaat om reclames in de openbare ruimte. Het lange termijn perspectief zal zijn dat de aard van voedselreclames zal veranderen, meer gericht op gezond en duurzaam.

In de raadsvergadering van 22 september jl. heeft u toegezegd op een vraag uit de rondvraag van raadslid I. Nadif van GroenLinks de raad nader te informeren over de (juridische) mogelijkheden om geen vleesreclames in de openbare ruimte meer te hebben. De brief is procesmatig van antwoord omdat er een bredere afweging vanuit de portefeuille Openbare Ruimte – wethouder Van der Horst plaatsvindt over de bestaande concessies door V&OR. Daar kan inhoudelijk niet op vooruit worden gelopen. Deze bredere afweging staat ook op 28 september geagendeerd in de commissie Mobiliteit, Openbare Ruimte en Water.

De mogelijkheden om in te grijpen kennen een publiekrechtelijke en een privaatrechtelijke kant en kunnen juridische en financiële gevolgen hebben. Ten aanzien van de privaatrechtelijke kant heeft de gemeente verschillende overeenkomsten met exploitanten van Buitenreclame. Deze hebben het karakter van een concessie. Die concessies (overeenkomsten) zijn aanbesteed. Zoals:

- Abri/Mupi's bij overeenkomst met JC Decaux
- 3-vlaks/2 signs en frames bij overeenkomst met Centercom
- Billboards via diverse kleinere overeenkomsten met diverse partijen
- Abri's/windschermen en reclame in de Metrostations overeenkomst met CS Digital Media.

De overeenkomsten van de gemeente hebben een verschillende looptijd. Er is dus niet sprake van één aanbesteding. Doorgaans is er een verplichting tot (plaatsing van en) onderhoud aan het object, kan er een verplichting zijn ook gemeentelijke mededelingen te laten zien en betaalt de exploitant een zogenaamde afdracht (een financiële vergoeding) aan de gemeente voor het recht. De exploitant verdient geld door de reclameruimte aan te bieden aan adverteerders. Het grootste contract is op dit moment met JC Decaux, waarbij er nog vijf jaar resteert van een overeenkomst van 15 jaar. Hier staat circa € 10 miljoen aan inkomsten op jaarbasis tegenover. Tevens is een concessie voor de metrostations met circa € 5,5 miljoen inkomsten, welke overeenkomst loopt tot en met 2034. Enkele kleinere contracten hebben een looptijd tot eind 2024 respectievelijk eind 2025.

Q&A

Voor de commissie DC heeft het lid Nadif (GL) de volgende vragen opgestuurd:

- *Waarom gaat Amsterdam de mogelijkheid tot APV wijziging niet onderzoeken? In de APV is tot op heden niks opgenomen over de inhoud van een reclame boodschap, uitsluitend over veiligheid, hinder en uitstraling. Het college ziet geen reden om dit nu wel te doen. Als wel een restrictie op de inhoud van reclame wenselijk is moet dit volgen vanuit een*

bestaande beleidswens. Voor vleesreclame zal dit een aanvulling op de klimaat- en voedselstrategie zoals opgenomen in de raadsbrief zijn. Vervolgens kan dit later worden opgenomen in een programma van eisen bij een nieuwe aanbesteding en in het Beleidskader Buitenreclame.

- *Kan er in de tussentijd niet gewerkt worden aan de juridische grondslag zoals in andere gemeentes?*

Dat kan wel, maar is uit oogpunt van prioritering van werkzaamheden in het kader van voedselstrategie niet wenselijk. Genoemde drietrapsraket (zie vorige antwoord) van 'opstellen aanvullend beleidskader voedselstrategie, vertaling in beleidskader buitenreclame opnemen in programma van eisen aanbesteding' kost de nodige capaciteit. In dat geval zou ook vanuit voedsel breder gekeken moeten worden: gezondheid, kindermarketing (zie ook allerlaatste opmerking onder 'up to date – kort en bondig')

- *Wat is het verschil met vlees en fossiele reclames?*

Voor fossiele reclame bestaat er een duidelijker achterliggend kader met de 'routekaart klimaatneutraal 2050', waarin de overgang naar een volledig op duurzame energie gebaseerde samenleving is vastgelegd. Een dergelijk kader – en consensus – is er op het gebied van vlees niet.

- *Iemand van FossilVrij Nederland komt inspreken. Beantwoording ligt ook bij van der Horst in commissie Mobiliteit, Openbare Ruimte en Water*

In het programma van eisen voor een reclamemast langs de A10 in Sloterdijk III zijn eisen opgenomen met betrekking tot geen fossiele reclame. Deze mast is alleen nog niet aanbesteed. In de eisen voor de reclamemast wordt het voorstel van FossilVrij Nederland grotendeels gevolgd.

Algemeen:

- *Is er gekeken naar de situatie in Haarlem? Ja, in Haarlem is een motie aangenomen over vleesreclames, maar daar is nog geen uitvoering aan gegeven. Met dezelfde argumenten als hier in Amsterdam, bestaande concessies met bestaande afspraken gelden als uitgangspunt. In het kader van nieuwe concessies binnen nu en twee jaar zal daar inhoudelijk over gesproken worden.*

Up to date & Kort en Bondig

- *Agendering van de bredere afweging reclames in commissie Mobiliteit, Openbare Ruimte en Water ook op 28 september*
- *In het kader van de citydeal gezonde en duurzame voedselomgeving wordt er samengewerkt met de Alliantie Stop Kindermarketing om marketing voor ongezonde voedingsmiddelen gericht op kinderen te stoppen*

Agendapunt 13 – Maatregelen openbreken afvalbakken voor statiegeldverpakkingen

Aanwezigheid ter ondersteuning

5.1, ^{5.1, 2, e} 5.1, 2, e of 5.1, 2, e 5.1, 2, e

Kernboodschap

- De verantwoordelijkheid voor de inzameling van kleine flesjes en blikjes is belegd bij de producenten die ze uitgeven. De producenten dragen de zorg voor een volwaardig inzamelsysteem. Dit betekent dat het college terughoudend is om zelf maatregelen te nemen.

Samenvatting

In de najaarsbrief *Een schonere en duurzame stad*, die de raad naar verwachting in november ontvangt, wordt de raad geïnformeerd over de structurele aanpak van de statiegeldproblematiek.

Onderstaande lijn zal hierin naar voren komen:

- De verantwoordelijkheid voor de inzameling van kleine flesjes en blikjes is belegd bij de producenten die ze uitgeven. Dit betekent dat het college terughoudend is om zelf maatregelen te nemen.
- Tot nu toe nemen producenten hun verantwoordelijkheid nog onvoldoende.
- Voor de hand liggende oplossingen zijn:
 - Het organiseren van meer in pandige innamepunten, bijvoorbeeld via een innameplicht (**waar je koopt, kan je inleveren, of anders geen verkoop**);
 - Het verhogen van het statiegeldbedrag om mensen te stimuleren hun blikje of flesje in te leveren;
 - Betere communicatie en voorlichting.
- Het ligt niet voor de hand de structurele oplossing te zoeken in onze openbare ruimte¹, het ontwerp van afvalbakken aan te passen, of door meer te gaan reinigen.
- Het college kan bijdragen door met producenten mee te denken over oplossingen.

Tijdelijke maatregelen

- Zolang er veel blikjes en kleine plastic flesjes in het afval terecht komen neemt het college de volgende tijdelijke maatregelen:
 - Inzet extra duo's in om open afvalbakken van een vuilniszak te voorzien en te sluiten, en de rommel er omheen op te ruimen.
 - Onderzoeken mogelijkheden om ervoor te zorgen dat verzamelaars geen zwerfvuil veroorzaken en afvalbakken openbreken. Denk aan gerichte communicatie en verzamelaars faciliteren, bijvoorbeeld door sleutels van afvalbakken te verstrekken.
 - Daarnaast roept het college lokale ondernemers op zich aan de verplichting te houden om 25 meter rondom hun bedrijf de straat schoon te houden en zwerfafval te verwijderen.

¹ Eerder heeft de gemeente dit standpunt ingenomen omdat:

- a. Openbare ruimte in Amsterdam schaars is;
- b. Innamepunten vervuiling zullen aantrekken, terwijl het doel van de statiegeldregeling juist het tegengaan van zwerfvuil is;
- c. Onderzoek laat zien dat met inzameling via innamepunten in de openbare ruimte de wettelijk verplichte inzameldoelstelling van 90% waarschijnlijk niet gehaald wordt;
- d. En bij de producentenverantwoordelijkheid in pandige innamepunten passender (ook gelet op de herkenbaarheid/gemak voor mensen) worden bevonden.

- Uitgangspunt is dat producenten de kosten die de gemeente als gevolg van de statiegeldproblematiek maakt vergoeden.

Meedenksessie

- Input voor de maatregelen voor de structurele aanpak is onder meer opgehaald in een meedenksessie met deelnemers uit het bedrijfsleven (waaronder Statiegeld Nederland en Nederland Schoon) en medewerkers vanuit verschillende afdelingen van de gemeente. De opbrengst van de sessie is een uitgebreide lijst met uiteenlopende mogelijke maatregelen die we meenemen als input voor de aanpak.

Ideeën voor bijdrage vanuit Nederland Schoon en Statiegeld Nederland

- Nav de sessie heeft Nederland Schoon mede namens Statiegeld Nederland een overzicht met ideeën aangeleverd. Het gaat om:
 - Bijdragen aan optimalisatie van doneerrekken;
 - Inzichten verzamelen vanuit verzamelaars;
 - Doneerpak pilot (dit betreft de pilot van Art for Impact – hieronder vraag Noordzij);
 - Mobile statiegeldmachine;
 - Compacte StatieHeld-zuilen (statiegeldmachine);
 - Communicatiecampagne (vanuit NL Schoon en gemeente Amsterdam).
- We gaan met Nederland Schoon in gesprek om te kijken welke ideeën passen binnen de aanpak.

Vraag PvdA - Noordzij

Ben ik benieuwd hoe aangesloten/samengewerkt wordt met Amsterdamse initiatieven als Art for Impact die bezig zijn met oplossingen voor het statiegeldprobleem.

<https://www.at5.nl/artikelen/222444/elythe-art-for-impact-en-de-boshalte-genomineerd-voor-omarmprijs>

Antwoord:

- Het onderwerp leeft in de stad. We krijgen van verschillende Amsterdammers en ondernemers ideeën om de statiegeldproblematiek aan te pakken.
- De verantwoordelijkheid voor de inzameling van kleine flesjes en blikjes is belegd bij de producenten die ze uitgeven. Het college geeft producenten de ruimte om met oplossingen te komen. Dit betekent dat het college terughoudend is om zelf maatregelen te nemen.
- Wij zijn bekend met het initiatief Art for Impact. Het is initiatief gaat uit van extra bakken in de openbare ruimte en daar zijn wij geen voorstander van.

Vraag PvdA - Noordzij

En natuurlijk ben ik benieuwd naar de voortgang van de doneerrekjes!

Antwoord:

- De eerste bevindingen van de proef in het centrum bieden geen positief beeld; veel troep in de rekjes en de bakken worden alsnog opengebrouwen.
- Tot en met het eind van het jaar wordt de proef in het centrum gecontinueerd (nadat de sloten vervangen zijn) en de proef verbreed naar plekken in West, Nieuw-West en Zuid waarbij tevens aangepaste communicatie wordt getest. Locaties:
 - Nieuw-West (21 afvalbakken, locaties Sloterplas en Burgemeester de Vlugtlaan),
 - Zuid (30 afvalbakken, locatie Vondelpark) en
 - West (42 afvalbakken, locaties Kinkerstraat en Hallengebied).
- De resultaten zijn naar verwachting begin 2024 bekend.
- In de toekomst kunnen doneerrekken mogelijk ingezet worden op plekken waar, ondanks een maximale inspanning van de producenten, nog problemen zijn. Maar er zijn ook andere opties die in deze situatie onderzocht kunnen worden zoals het weghalen van bepaalde afvalbakken, bijvoorbeeld op plekken waar ondergrondse containers zijn.

Q&A

Gaat het college nog ander pilots doen, bijvoorbeeld met inzamelbakken die eenvoudig geleegd kunnen worden door verzamelaars?

- Nee, het college is terughoudend om zelf maatregelen te nemen. Het doen van pilots met bakken in de openbare ruimte past daar niet bij. Het college roept het bedrijfsleven op om zelf voor meer innamepunten te zorgen, bijvoorbeeld via een innameplicht:
 - Waar je koopt, kan je inleveren, of anders geen verkoop

Is het college bereid om inzamelvoorzieningen, zoals statiegeldautomaten, te plaatsen in eigen locaties?

- Het college is voorstander van meer in pandige innamepunten. Het college staat hier onder voorwaarden voor open en is bereid de mogelijkheden te onderzoeken.

Welke maatregelen gaat de gemeente zelf treffen?

- Verantwoordelijkheid ligt bij ondernemers en producenten. Het college kan bijdragen door met producenten mee te denken over oplossingen.
- Zolang er veel blikjes en kleine plastic flesjes in het afval terecht komen neemt het college de volgende maatregelen:
 - Inzet extra duo's in om open afvalbakken van een vuilniszak te voorzien en te sluiten, en de rommel er omheen op te ruimen.
 - Onderzoeken mogelijkheden om ervoor te zorgen dat verzamelaars geen zwerfvuil veroorzaken en afvalbakken openbreken. Denk aan gerichte communicatie en verzamelaars faciliteren, bijvoorbeeld door sleutels van afvalbakken te verstrekken.
 - Daarnaast roept het college lokale ondernemers op zich aan de verplichting te houden om 25 meter rondom hun bedrijf de straat schoon te houden en zwerfafval te verwijderen.

Recente berichtgeving NOS

[Supermarkten: niet genoeg geld van Statiegeld Nederland gekregen \(nos.nl\)](#)

[Meer statiegeldapparaten nodig, inzameling 'ronduit teleurstellend' \(nos.nl\)](#)

[Ruim 1 miljoen plastic flesjes per dag niet ingeleverd, 'meer inzamelpunten nodig' \(nos.nl\)](#)